

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران
تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)
مدرسه علمیه فاطمه الزهراء (سلام الله علیها) نشسته

عنوان پایان نامه:

نقش رزق و روزی حلال در کمال انسان

استاد راهنما:

سرکار خانم نیازمند

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین حاج آقای طلعتی

پژوهشگر:

حمیده چمنی

تاریخ ارائه:

تابستان ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الهی تنهاستایش تو زبان به صبح و ثنایت بازی کنم و می دانم که تو از روی لطف توفیق این کار خوب را عطایم کرده ای، الهی خود اجازه ام دادی که تو را بخوانم نیاز داریم را از تو خواهیم پس بشنو
 ای خدای شوا اینک که سایش می کنم و جواب بده ای مهربان که دست نیازم به سویت دراز کرده ام و از لشرش بایم در گذرای خدای آمرزنده، الهی از تو تنها گوشه ای از لطف فراوانت را در
 خواست می کنم و از تو نعمتهایی را می طلبم که سخت به آن نیازمندم نعمت هایی که بسیار برایم ارزشمند است و ادای آن بر تو بسیار آسان و راحت، گذشت تو از کنا نامم و چشم پوشی از خطایم و پرده
 پوشی بر کارهای زشت و ستمکاریم و از تو می خواهم که بر محمد (ص) که امانت دار و جی تو و برگزیده تو از میان آفریده یکتا و انتخاب شده تو از میان بندگانت و پیشوای رحمت و مهربانی و کلید رحمت است
 درود بفرست و درباره خاندان پاک و است بزرگوار آن شفاعتی که او را وصده داده ای شفاعت بیکو مرحمت فرما.

برترین الکوی پروپیشکی، گل بوستان امامت

علی بن ابی طالب

و تقدیم بہ بوندگان راہش کہ ہموارہ در زندگی

باحلال زیستند و از مال شہدہ دوری جستند.

شکر و قدردانی:

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ»

(آل عمران آیه ۱۶۴)

«به یقین، خداوند بر مؤمنان منت نهاد که پیامبری از خودشان به میان خودشان، مبعوث کرد تا آیاتش را برای آن‌ها بخواند و پاکشان سازد و کتاب و حکمتشان بیاموزد، هر چند از آن پیش در گمراهی آشکاری بودند.»

پاس بی‌کران پروردگار یکبار که هستی‌مان بخشد و به طریق علم و دانش، بنمونان شده به هم نشینی رحمان علم و دانش مستقرمان نمود و خوشه‌هایی از علم و معرفت را روزی‌ان ساخت.

به پاس تعبیر عظیم و انسانی‌شان از کلمه‌ایثار و از خودگذشتگان و سرشار حافظه و کرمای امیدبخش و خودشان که در این سردترین روزگار ان به‌ترین پشتیبان است و قلب‌های بزرگشان که فریاد رس است و سرکردانی و ترس در پناه‌شان به شجاعت می‌گیرند و به پاس محبت‌های بی‌دیشان که مرکز فروکش نمی‌کند. به مصداق «من لکم المخلوق لم یسکر الخالق» بر خود لازم می‌دانم بدین وسیله از موسس محترم حوزه و مدیریت محترم و معاونت محترم پژوهش و استادان و اساتید محترم و اساتید فرهیخته و فرزانه که با کرامتی چون خورشید سرزمین دل را روشنی بخشد و گلشن سرای علم و دانش را باران‌هایی‌های کارساز و سازنده بارور ساخته؛ تقدیر و تشکر نمایم.

پیشنهادهای تحقیق

- ۱- آشنایی هر چه بیشتر مردم با آثار روزی حلال و نقش آن در زندگی دنیوی و اخروی که مبلغان دینی و سازمان های مختلف باید این برنامه مهم را در دستور کار خود قرار داده و با تدریس آن یا پخش برشور مردم را از اثرات روزی حلال آگاه نمایند.
- ۲- صدا و سیما به وسیله سریال و دعوت از مبلغان و روحانیون مجرب مردم را از هدف آفرینش خود آگاه سازند
- ۳- کتاب هایی با عنوان نقش رزق حلال در کمال انسان تهیه و در مدارس به وسیله اساتید اخلاق تدریس شود
- ۴- والدین را به تاثیرات مهم رزق و روزی حلال بر فرزندان و آینده آنان آگاه نماییم.

منابع و ماخذ

- ۱- ابن فارس، احمد، معجم مقاييس اللغة، دارالكتب، بيروت، ۱۴۲۰ هـ ق.
- ۲- اصفهانی، راغب، المفردات فی غریب القرآن، دفتر نشر کتاب، مصر، چاپ اول، ۱۴۰۴ هـ ق.
- ۳- ابن بابویه، محمد بن علی، الخصال، محقق / مصحح: غفاری، علی اکبر، جامعه مدرسین، قم، ۱۳۶۲ ش.
- ۴- ۱. ابن طاووس، علی بن موسی، إقبال الأعمال (ط - القديمة)، دار الكتب الإسلامية، تهران، ۱۴۰۹ ق.
- ۵- ۱. ابن بابویه، علی بن حسین، الإمامة و التبصرة من الحيرة، مدرسه امام مهدی علیه السلام، قم، ۱۴۰۴ ق.
- ۶- ابن بابویه، محمد بن علی، علل الشرائع، مسترحمی، هدايت الله، كتاب فروشى مصطفى، تهران.
- ۷- ابن بابویه، محمد بن علی، من لا يحضره الفقيه - قم، چاپ: دوم، ۱۴۱۳ ق.
- ۸- ابن بابویه، محمد بن علی، من لا يحضره الفقيه، غفاری، علی اکبر، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۳ ق.
- ۹- بحار الانوار، مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت، موسسه الوفاء، ۱۴۰۳ هـ ق.
- ۱۰- بروجردی سید حسین، تفسیر الصراط المستقیم موسسه انصاریان، قم، ۱۴۱۶ ق.
- ۱۱- حجتی، سید محمد باقر؛ رضایی، علی. (۱۳۸۶) جمع میان مفهوم مقدر بودن رزق با تأثیر تلاش و تدبیر در جلب
- ۱۲- حلی، احمد بن فهد، عدة الداعی، تحقیق احمد الموحدی القمی، قم: حکمت، بی تا.
- ۱۳- حلی، احمد بن فهد، عدة الداعی، تحقیق احمد الموحدی القمی، قم: حکمت، بی تا.
- ۱۴- حقی بروسوی، اسماعیل، تفسیر روح البیان، دار الفكر، بیروت.
- ۱۵- حکیمی، محمد رضا، الحیاء، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۴۰۸، ج ۴، ص ۶۵۰ - / الحر العاملی، محمد حسن، وسائل الشیعه، قم: موسسه ال البيت، ۱۴۱۴ هـ ق.
- ۱۶- جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۸۹) تفسیر تسنیم. قم: اسراء.
- ۱۷- جاهد، رضا، گنجینه های معنوی، انتشارات، سنبله، ۱۳۸۵.

- ۱۸- خوانساری، آقا جمال، شرح آقا جمال خوانساری بر غررالحکم، چاپ اول، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.
- ۱۹- خماس الزیدی، مصطفی عباس، آیات العمل الکسبی فی قرآن الکریم بیرو: دارالکتب العلمیه، ۱۴۲۷ ه ق،.
- ۲۰- راغب اصفهانی، حسین بن محمد. (۱۴۱۲) مفردات ألفاظ القرآن. دار العلم - الدار الشامیه .
- ۲۱- راغب اصفهانی، حسین بن محمد؛ المفردات فی غریب القرآن، ماده "رزق".
- ۲۲- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، چاپ اول، بیروت دمشق: دارالعلم الدار الشامیه ، ۱۴۱۲.
- ۲۳- ری شهری، محمد محمدی، میزان الحکمه، قم: دارالحديث، ۱۴۲۱ ق .
- ۲۴- قرشی بنایی، علی اکبر، قاموس قرآن، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۴۱۲ ق.
- ۲۵- طباطبایی، سید محمد حسین. (۱۳۷۴) ترجمه تفسیر المیزان. ترجمه سید محمد باقر موسوی همدانی. قم: دفتر
- ۲۶- طبرسی، فضل، مجمع البیان، دارالمعرفه، بیروت، چاپ دوم، ۱۴۰۸ ه ق.
- ۲۷- طبرسی، علی بن حسن، مشکاة الأنوار فی غرر الأخبار، المكتبة الحیدریه، ۱۳۸۵ ق / ۱۹۶۵ م / ۱۳۴۴ ش،.
- ۲۸- طوسی، محمد بن الحسن، تهذیب الأحکام (تحقیق خرسان)، دار الکتب الإسلامیه، تهران، ۱۴۰۷ ق.
- ۲۹- طوسی، محمد بن الحسن، الأمالی (للطوسی)، دار الثقافة، قم، ۱۴۱۴ ق.
- ۳۰- صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، عیون اخبارالرضا، چاپ اول، تهران: جهان، ۱۳۷۸،.
- ۳۱- صدوق، محمد بن علی بن الحسن بن بابویه القمی، ثواب الاعمال، قم: منشورات الشریف الرضی، ۱۳۶۸ ش، .
- ۳۲- عصیانی، علیرضا. (۱۳۸۶) تفسیر موضوعی رزق و رزاق از منظر قرآن. انتشارات بوستان دانش.
- ۳۳- شیخ صدوق، محمد بن بابویه، خصال، ترجمه سید احمد فهری زنجان، شیراز، انتشارات علمیّه اسلامیّه، بی تا .

- ۳۴- شهید ثانی، زین الدین بن علی، منیة المرید، مکتب الإعلام الإسلامی، ۱۴۰۹ ق.
- ۳۵- شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، جهاد النفس وسائل الشیعة / ترجمه افراسیابی، افراسیابی نهاوندی، علی، نهاوندی، قم، ۱۰۷.
- ۳۶- فراهانی فرد، سعید؛ نگاهی به فقر و فقر زدایی از دیدگاه اسلام، بی جا، کانون اندیشه جوان، چاپ اول، بهار ۱۳۷۸.
- ۳۷- فاضل مقداد، مقداد بن عبد الله، کنز العرفان فی فقه القرآن، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، تهران، ۱۴۱۹ ق.
- ۳۸- قمی مشهدی محمد بن محمدرضا، تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۶۸ ش.
- ۳۹- قمی، عباس؛ سفینه البحار، تهران، دار الاسوه و للطباعة و النشر، ۱۳۷۳.
- ۴۰- عصیانی، ص ۱۳. علیرضا (۱۳۸۶) تفسیر موضوعی رزق و رزاق از منظر قرآن . انتشارات بوستان دانش.
- ۴۱- عطاردی، عزیزالله، مسند الامام الرضا(ع)، چاپ اول، مشهد: آستان قدس رضوی ۱۴۰۶.
- ۴۲- کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی (ط - الإسلامية)، غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، دار الکتب الإسلامية، تهران، ۱۴۰۷ ق.
- ۴۳- کلینی، ابی جعفر محمد بن یعقوب، کافی، ترجمه محمد جواد مصطفوی، تهران: دفتر انتشارات اهل بیت، بی تا.
- ۴۴- کلینی، ابی جعفر محمد بن یعقوب، فروع الکافی، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۷ ه ق.
- ۴۵- گوهری، اسماعیل، مفاسد مال و لقمه حرام، چاپ چهارم، تهران: پیام، ۱۳۷۹ ش.
- ۴۶- عروسی حویزی عبد علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، سید هاشم رسولی محلاتی، انتشارات اسماعیلیان، قم.
- ۴۷- عطاردی، عزیزالله، مسند الامام الرضا(ع)، چاپ اول، مشهد: آستان قدس رضوی ۱۴۰۶.
- ۴۸- عطاردی، عزیزالله، مسند الامام الرضا(ع)، چاپ اول، مشهد: آستان قدس رضوی ۱۴۰۶.
- ۴۹- مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، تهران: صدرا، بی تا.

٥٠- مصطفوى، حسن .(١٤٠٢) التحقيق فى كلمات القرآن الكريم .تهران :مركز الكتاب للترجمة و النشر.

٥١- محدث عاملى، محمد بن حسن، تفصيل وسائل الشيعة الى تحصيل مسائل الشريعة، چاپ اول، قم: آل البيت، ١٤٠٩، ج ١٦، ص ٣٧٢.

٥٢- مجلسى، محمد باقر، بحار الانوار، بيروت، موسسه الوفاء، ١٤٠٣ هـ ق .

٥٣- مجلسى، محمد باقر، بحار الانوار، بيروت، موسسه الوفاء، ١٤٠٣ هـ ق.

٥٤- نورى، حسين، مستدرک الوسائل، بيروت: موسسه ال البيت، ١٤٠٨ هـ .

٥٥- واسطى، زبيدى، حنفى، محب الدين، سيد محمد مرتضى حسينى .(١٤١٤) .

٥٦- هندى، حسام الدين ، كنز العمال، تحقيق صفوة السقا، الرسالة، بيروت، ١٤٠٥ ق.